ANG Bayan
Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyong Bisaya
Bolyum LVI Ihap 5
Marso 7, 2025
www.philippinerevolution.nu

EDITORYAL

Dili mapalong ang gilak sa mga rebolusyonaryong bituon

Sa pagsaulog sa Kalibutanong Adlaw sa Kababayen-an sa Marso 8, pagapasidunggan sa Partido ang tanang kababayen-ang mibarog sa ilang lugar sa rebolusyon. Sila ang mga babayeng rebolusyonaryo, kadre, mga Pulang kumander ug manggugubat, nga mibaktas sa malisud nga dalan sa pagsukol, milihok ug nangulo, daghan kanila migunit og armas, aron kaboton ang dungganong pangandoy alang sa paglingkawas sa kababayen-an ug tibuok katawhan.

Sila ang mga wala miyukbo o misurender sa tunga-tunga sa grabeng panagsangka, puno sa diwang rebolusyonaryo hangtud sa ulahing ginhawa. Sila ang mga rebolusyonaryong bituon nga mosidlak sa kahangturan.

Pinakataas nga pasidungog ang ginahatag sa Partido sa mga kababayen-ang nangulo sa Partido, sa hukbong bayan ug rebolusyonaryong kalihukan. Giparangalan sa Partido ang mga kababayen-ang nahimong kagawad sa Komite Sentral nga silang Ka Maria Malaya (Myrna Sularte), kalihim sa Rehiyunal nga Komite sa Partido sa Northeast Mindanao ug Komisyon sa Mindanao; Ka Bagong-Tao (Wilma Tiamzon), kinatibuk-ang kalihim sa Partido; Ka Fiel (Eugenia Magpantay), kinatibuk-ang kalihim sa Partido; Ka Elay (Helenita Parladis), kalihim sa Rehiyunal nga Komite sa Eastern Visayas; Ka Lalay (Aprecia Alvarez Rosete), kalihim sa Rehiyunal nga Komite sa Western Mindanao; Ka Sandy (Josephine Mendoza), ikaduhang kalihim sa Rehiyunal nga Komite sa Southern Tagalog; ug Ka Kaye (Sandra Reyes), kagawad sa Komisyon sa Mindanao.

Dili usab malimtan si Ka Concha Araneta Bocala, tigpamaba sa National Democratic Front-Panay ug gatusan pang kababayen-ang nagsilbing mga kalihim, giya sa pulitika, kumander, manggugubat, duktor ug nars sa masa, organisador, propagandista, tigsuporta, magtutudlo ug tigbansay, tigpataas sa moral ug tigtambag, ug uban pa.

Saulugon nato ang labing dakung tampo sa kababayen-an sa rebolusyong Pilipino. Hatagan natog bili ang ilang gitampong kahibalo, kalagsik ug militansya nga nagpalambo ug nagpalig-on sa pakigbisog sa katawhan. Sa natad sa pakigbisog alang sa katawhan ug para sa kababayen-an, nabatunan nila ang ilang hingpit nga potensyal isip tawo ug kapareha. Gisuklan nila ang kulturang patriyarkal nga nag-ila kanilang huyang o mas ubos, ug gipakita ang puthaw nga baruganan.

Ang mga babayeng rebolusyonaryo paglaum alang sa minilyong kababayen-ang nag-antus sa katilingbang nagaila kanilang mas ubos ug mas huyang. Ehemplo sila para

sa mga babayeng nagasweldo og mas ubos ug nahago sa balik-balik nga trabaho; grabe ang kugi sa uma pero wala giila isip produktibo; mga walay yuta ug ginapalayas sa ilang yutang kabilin; nahikot sa gimbuhaton sa balay ug pag-atiman sa bana ug anak apan limitado kung aduna may tingog sulod sa kaugalingong panimalay; sa mga dili makalingkawas sa mga abusadong relasyon tungod sa kahadlok ug kawalay gahum sa ekonomiya; sa mga napugos nga mag-abrod aron adunay mapakaon sa pamilya; sa mga nakasinati og diskriminasyon sa kasarian; ug sa mga biktima sa sekswal nga pagpangabuso ug pagpanglapas.

Ilhon nato ang ilang talagsaong kontribusyon isip mga inahan ug asawa sa pagmugna og mga rebolusyonaryong pamilya ug relasyon, sa pagpukaw ug militanteng pagpasiugda sa mga palisiya alang sa proteksyon sa kababayen-an, bata ug LGBT batok sa pagpahimulos ug pagpangdaugdaug. Ilhon nato ang ilang papel sa pagpataas sa kahimatngon sa kalalakin-an ug katawhan kalabot sa mga hisgutanang kababayen-an, pagpasiugda sa patas nga pagtagad sa kasarian, ug paghimo og lig-ong sistemang suporta alang sa mga kaparehong babaye.

Atong hatagag bili ang ilang mga sakripisyo, ang pagtalikod sa kumportableng kinabuhi ug pangandoy sa kaugalingon, ang pag-agwanta sa daghang kalisdanan sa gubat, ug ilabina ang dugay nga pagkabulag sa kaugalingong mga anak. Taliwala niini, ang ilang mga kinabuhi sa pakigbisog puno sa kalipay ug kalagsik. Dili mahurot ang mga estoryang maligdong, katawanan ug makahilak nga kasinatian sa mga babayeng nakigbisog. Sama sa talagsaong mga bulak sa lasang, sila labing gihigugma ug giamuma sa masa ug mga kauban.

Atubangan sa nagkagrabeng kalisud ug pag-antus sa minilyong pamilya sa krisis sa ekonomiya tungod sa korapsyon sa rehimeng Marcos ug mga palisiya ug programang kontra-kabus ug pabor sa langyawng kapitalista, padayon nga nahigmata ang kababayen-an uban ang tibuok katawhan, sa panginahanglang mobarog ug mosukol.

Lakip ang mga babaye sa nag-unang han-ay sa mga mamumuo nga nanglimbasog sa pagtukod sa ilang mga unyon ug lain-laing organisasyon. Lakip sila sa mga nanguna sa pagduso sa mga reklamo ug pangayo alang sa dugang suhulan, katungod sa regular nga trabaho ug mas makitawhanong kundisyon sa pamuo. Lakip sila sa maisugong mibarog sa pag-atubang sa hakog nga kapitalista, sa iyang mga armadong maton ug pasistang ahente sa estado.

Anaa sila sa unahang han-ay sa masang kabus nga misukol sa walay hunong nga pagtaas sa presyo sa bugas, pagkaon, lana, sugnod, tambal, pletehan ug lain-laing serbisyo. Sila ang mga inahan ug anak nga nakighiusa sa ilang mga silingan aron batukan si Marcos ug mga pulitiko sa pag-usik-usik sa kwarta sa katawhan para sa ilang maluho nga kinabuhi ug makmakon ang walay katapusang pagpangutang sa gubyerno aron pondohan ang korapsyon. Sa mga kampus, lakip ang kababayen-ang kabatan-onan sa nagmartsa sa unahan sa pagbatok sa walay hunong nga pagsaka sa matrikula ug galastuhon sa pagtuon, ingonman sa pagbatok sa pagpakaitoy ni Marcos sa US ug pag-among sa nasud sa imperyalistang gubat.

Sa kabanikanhan, lakip ang kababayen-an sa masang nag-organisa ug nagalihok batok sa rehimeng Marcos ug sa palisiya niini sa todong liberalisasyon nga nagapatay sa panginabuhian sa minilyong mag-uuma. Uban sila sa kolektibong nagasinggit alang sa tinuod nga reporma sa yuta, ug hinanaling mga pangayo aron paubsan ang abang sa yuta, interes sa pautang sa mga hakog nga usurero ug bangko ug presyo sa mga himang pang-uma. Sa liboan ka barangay nga ginakontrol sa militar, maisugon nilang gisuklan ang pagpangabuso ug kabangis sa mga pasistang sundalo, ilabina batok sa kababayen-an ug mga bata.

Lakip ang kababayen-an sa nag-unang han-ay sa mga kabatan-onang bag-ong mga Pulang manggugubat sa BHB. Sama sa nag-unang mga henerasyon sa kababayen-ang manggugubat, gipakita nila karon ang walay katapusang kaisog sa pag-atubang sa kaaway, ug walay katapusang pagmahal ug pag-amuma sa masang kaabag nila sa tinguha alang sa gawasnon ug masanag nga kaugmaon. AB

ANG Bayan

Bolyum LVI Ihap 5 | Marso 7, 2025

Ang Ang Bayan ginapagawas sa pinulongang Pilipino, Bisaya, Iloco, Hiligaynon, Waray ug Ingles. Nagadawat ang Ang Bayan og mga kontribusyon sa porma sa mga artikulo ug balita. Ginaawhag usab ang mga tigbasa nga magpadangat og mga puna ug rekomendasyon sa pagpalambo sa atong mantalaan.

Unod

Editoryal: Dili mapalong ang gilak sa mga rebolusyonaryong bituon 1
Editoryal: Ihatag ang pinakalapad nga pagsuporta sa welga sa mga mamumuo sa Nexperia 3
Ang lugar sa kababayen-an, sa rebolusyon! 4
Mga protesta 5
Sibilyang mag-uuma, gipatay sa 82nd IB sa Capiz 5
Kalihukan sa mga migranteng Pilipino 6
Mga leksyon sa panag-alsang EDSA 7
Sa mubong pagkasulti 8
Pagbabag sa nagataas nga matrikula sa kolehiyo 9
Pagbarog alang sa masang Mindoreño 10

Ang Ang Bayan ginamantala duha ka hugna matag bulan sa Komite Sentral sa Partido Komunista ng Pilipinas

ang.bayan@cpp.ph

EDITORYAL

Ihatag ang pinakalapad nga pagsuporta sa welga sa mga mamumuo sa Nexperia

Niadtong Marso 5, dungan-dungan nga mihunong sa pagtrabaho ang kapin 1,300 ka mamumuo sa Nexperia Philippines Inc ug gideklara ang welga sa pabrika niini sa Light Industry Science Park 1 sa Cabuyao, Laguna. Tumong nilang kolektibong iasdang ang ilang pakigbisog alang sa umento sa suhulan, pagpabalik sa gitangtang nga mga mamumuo, ug batok sa pagbungkag sa ilang unyon.

Dugay nang ginaantus sa mga mamumuo sa Nexperia ang pagyatak sa kapitalista sa ilang kaayuhan ug pagbalewala sa ilang mga reklamo. Nagpabungol-bungol ang maneydsment sa kumpanya sa ilang mga pangayo alang sa makabuhi nga suhulan, batok sa pagsisante ug pag-atake sa ilang katungod sa pag-unyon. Pabor sa interes sa kapitalista, nagpagula og "assumption of jurisdiction" ang Department of Labor and Employment (DOLE) aron pahunungon ang unsamang planong welga aron kuno kini ang "magpatunga."

Hinunua, gitanyag sa kapitalista ang insultong umentong ₱17 kada adlaw dungan ang sunud-sunod na pagpanangtang sa gatusan ka mamumuo sukad pa niadtong 2023. Aron maghakop og nagkadakung tubo, gipadoble-kayod ang mga mamumuo sa pagtrabaho. Niadtong 2024, naabot sa kumpanya ang produksyon sa siyam ka bilyong *electronic chips* nga ginagamit sa produksyon sa mga sakyanan, mga gamit pangkomunikasyon ug uban pa. Nahimo kini sa pagpwersa sa mga mamumuo nga mogunit og hangtud upat ka makina kada usa, nga plano pang ipataas sa siyam ka makina sa umalabot nga mga panahon.

Dili malimud ang makasaysayanong bili sa welga sa Nexperia. Usa kini sa pinakadakung welga sa milabayng pila ka tuig sa usa ka kumpanya nga gipanag-iyahan sa langyaw. Kini nga welga direktang paghagit sa palisiyang "no strike" nga hugot nga ginapatuman sa mga *export processing zone*. Ginapakita sa kaarisgado sa mga mamumuo sa Nexperia nga buhi ang diwa sa pagsukol sa mga mamumuong Pilipino. Gipahinumdum niini sa tanang mamumuo ang kamahinungdanon sa panaghiusa ug determinasyong mosukol aron panalipdan ang ilang kaayuhan ug maki-hut-ong nga dignidad.

Miulbo ang welga sa mga mamumuo sa Nexperia taliwala sa nagkagrabeng sosyo-ekonomikong krisis nga migun-ob sa tibuok nasud. Salamin kini sa lapad nga diskuntento sa masang mamumuo ug katawhan atubangan sa pagsaka sa presyo sa pagkaon ug mga batakang panginahanglan ug serbisyo, ubos nga suhulan ug lapad nga kawad-on sa trabaho. Minilyon ang giilugan og yuta ug panginabuhian, ug giyatakan sa mga langyawng kapitalista, lokal nga dagkung negosyo ug agalong yutaan. Ang welga sa mga mamumuo sa Nexperia, sa tiunuod, naghatag tingog dili lamang sa mga mamumuo dinhi, kundili sa tibuok katawhang nag-antus ilalum sa paantus ug makilangyaw nga mga palisiya sa rehimeng US-Marcos.

Gipakita sa mga mamumuo sa Nexperia ang kaisog ug militansya sa pakigbisog. Gipamatud-an nila nga dili sila moyukbo atubangan sa pagpamig-ot, pagpanghadlok ug pagpanghasi sa kapitalista ug sa reaksyunaryong estado. Tungod gunit nila ang rason ug kamatarung, wala sila nahadlok sa klase-klaseng pagpamig-ot ug pagpanghulga sa kapitalista nga sila pagatangtangon o kasuhan. Nagakuha sila og kusog ug kadasig sa matag usa, sa ilang kapit-bisig nga pag-atubang sa kapitalistang hakog.

Angayan lamang nga manawagan sa tanang mamumuo ug tibuok katawhan nga mobarog ug suportahan ang welga sa mga mamumuo sa Nexperia. Panahon kini sa panaghiusa sa mga mamumuo, asaman sila langkub nga pederasyon o linya sa industriya. Kinahanglang ipabati sa mga mamumuo, lakip ang mga anaa sa empresa sa mga *export processing zone*, nga ang pakigbisog sa mga mamumuo sa Nexperia pakigbisog usab nila. Ang pakigbisog alang sa makabuhi nga suhulan, makitawhanong kundisyon sa pabrika ug katungod sa pag-unyon usa ka kolektibong pagsukol sa tanang mamumuong Pilipino, bisan sa mga mamumuo sa lain-laing bahin sa kalibutan.

Kinahanglang maghatag usab og suporta sa welga sa mga mamumuo sa Nexperia ang lain-laing demokratikong sektor. Kinahanglang dalhon ang ilang mga isyu sa pinakadaghang kampus, komunidad, upisina ug simbahan, aron kuhaon ang lapad nga suporta sa tibuok katawhan. Tapukon ang pinakalapad nga suportang materyal ug moral alang sa mga mamumuo sa Nexperia. Ang kadaugan sa ilang welga seguradong magsilbing inspirasyon aron pukawon ang mga mamumuo ug lain-laing hut-ong ug sektor nga mibarog ug misukol sa pagpangdaugdaug ug pagpahimulos.

Samtang atong gipasidunggan ang kaisog sa mga mamumuo sa Nexperia sa militanteng pag-asdang sa ilang mga demokratikong pangayo ug interes, kinahanglan usab natong iwagan ang dalan sa mas lapad nga pakigbisog batok sa tanang porma sa pagpangdaugdaug sa masang naghago ug tibuok katawhan. Ipakita nato kung paunsa nakasumpay ang pakigbisog sa mga mamumuo sa Nexperia sa kinatibuk-ang rebolusyonaryong pakigbisog aron tapuson ang dunot ug madaugdaugong sistema. AB

Koresponsal

Makigbisog para mabuhi!

Tungod kay pakyawan sa plantasyon sa kape, nagtinabangay sa pag-ani sa kape ang pamilyang Lupao. Kinahanglang paspas nga mahuman ni Lydia, sa iyang bana ug tulo nila ka anak ang 7 ka ektaryang kapehan. Giatubang ni Lydia ang hulgang matangtang siya sa listahan sa 4Ps kung dili niya ipatungha balik ang mga anak nga kaabag nila sa panginabuhi.

Gipa-aplay balik si Tess sa iyang kampanyang ginasudlan sa halos duha ka tuig isip mananahi. Kini ang tubag sa manedyer kaniya human siya nangayo og *maternity leave* sa mosunod na bulan. Grabe ang iyang kabalaka nga mawad-ag trabaho ilabina nga siya ra ang magbuhi sa iyang anak.

Nasunugan silang Rosario, inahan sa 6-anyos ug 1-ka-tuig nga bata. Ang suspetsa sa mga myembro sa ilang kahugpungan, gituyo ang sunog aron palayason sila sa komunidad. Nabuhi lamang ang iyang pamilya sa mumho nga kita sa iyang bana nga drayber sa pedikab. Nakasilong sila sa *evacuation center* nga gakabahaan kung adunay bagyo.

Usa ka masahista si Kris, usa ka *transgender*, sa usa ka gamay nga spa. Sa makaluya niyang trabaho, wala sa minimum nga suhol ang suma tutal sa kumisyong ginahatag sa iyang amo. Iya ang balayrunon sa SSS ug PhilHealth. Walay ginahatag nga proteksyon kaniya bisan og pipila ka beses na siyang nabalaka sa mga kliyenteng gapangayo og "espesyal nga serbisyo."

Kini ang lain-laing porma sa kababayen-ang Pilipino. Dili malimud ang gigrabehon sa giantus nilang kalisud ug sakripisyo. Kayod kalabaw nilang ginabuhi ang ilang mga pamilya apan mayorya kanila ang ginaila nga "dili produktibo." Kapin tunga sa kababayen-an ang wala ginalakip sa "pwersa sa pamuo." Adunay mga balaod ug programang pangkababayen-an nga nindot paminawon apan tinuyong walay ngipon ug walay pulos atubangan sa malukpanong pagpangabuso nga nasinati sa mga kababayen-an.

Sa tibuok kalibutan, nakasinati ang kababayen-an sa dobleng pagpangdaugdaug atubangan sa malukpanong disempleyo ug ubos nga suhulan. Mas daghan ang mga babayeng walay panginabuhian. Nagadawat sila og mas ubos nga suhol kumpara sa mga lalaking mamumuo. Mas makadaut ang epekto kanila sa delubyo sa *climate change* ug mga gubat. Nagkagrabe ang nasinati nilang kabangis sa *human trafficking*, pornograpiya, prostitusyon, pagbaligya sa bata, lakip ang nagaagi sa *social media* ug uban pa.

Ang nahiagumang pagpanglupig sa kababayen-an mas grabe ilalum sa semikolonyal ug semipyudal nga sistema. Nakapatong sa pundamental nga problema sa imperyalismo, pyudalismo ug burukrata-kapitalismo, dugang nagpaantus sa kababayen-ang Pilipino ang lain-laing porma sa pyudal ug burges nga patriyarkal nga sistema.

Atubangan sa nagliyuliyo nga krisis sa ekonomiya, pulitika ug kultura, asa dapat ang kababayen-an? Sa tunga ug unahan sa pag-asdang sa rebolusyong tinuod nga mousab sa ilang mapahimuslanon ug madaugdaugong kahimtang. Kini ang gipamatud-an sa pipila ka dekadang praktika sa rebolusyonaryong kalihukan sa kababayen-an sa Pilipinas sa pagpanguna sa Makabayang Kilusan ng Bagong Kababaihan (Makibaka) nga gigiyahan sa Partido Komunista ng Pilipinas. Gipakita sa Makibaka nga lakip sa han-ay sa rebolusyon ang kababayen-an, lakip na ang mga LGBTQ, ug bisan ang mga bata.

Sa kabanikanhan, ang mga organo sa pulitikanhong gahum ginatukod nga hugot nga kaabag ang kababayen-an pinaagi sa mga lokal nga balangay sa Makibaka. Dili kaminusan ang pag-abante sa papel sa kababayen-ang mag-uuma sa pulitika, bitbit ang mga ekomikanhong ganansya sa mga hunglos, kahugpungan ug mga kooperatiba. Bisan sa kulturanhong aspeto, ginapakaylap niini ang demokratisasyon sulod sa pamilya, pangmasang pagtambal ug pagpalihok sa mga bata alang sa alternatibong kultura ug edukasyon.

Sa kasyudaran, gipasiugdahan sa MAKIBAKA ang pagduso sa mga demokratikong pangayo, kaayuhan ug katungod sa kababayen-an, bata ug LGBTQ sa kalihukang masa. Determinadong ginabutyag ug ginasuklan ang kadunot, kainutil ug pasismo sa nagharing sistema tungod sa makugihong pagtampo sa kalihukang kababayen-an sa mga pabrika, eskwelahan, komunidad, upisina, simbahan ug kung asa pang lugar anaa ang kababayen-an. Gitampo nila ang ilang tingog sa singgit sa katawhan alang sa nasudnong kagawasan gikan sa langyawng paghari ug pagpanglupig.

Laraw sa imperyalismong US nga pugngan ang pagsalmot sa kababayen-an sa rebolusyon ug sapawan ang diwang masukulon sa kalihukang kababayen-an. Gamit ang USAID, World Bank, Asian Development Bank, United Nations ug uban pang instrumento, gipauso ug gina-

Sundi sa panid 5

***Walk-out* sa UP Baguio.** Gibanabanang 1,200 ka mga estudyante, magtutudlo ug empleyado sa University of the Philippines (UP)-Baguio ang misalmot sa gihimong *walk-out* niadtong Pebrero 26 alang sa taas nga pondo sa edukasyon, transparency sa badyet, ug tulubagon sa administrasyon. Pinakadaku ang maong demonstrasyon sa milabayng pipila ka tuig sa UP Baguio. Sa pagpanguna sa Alliance of Concerned Students (ACS), gimakmak nila ang sayop nga paggamit sa pondo sa unibersidad nga nabutyag niadtong Disyembre 2024 sa Commission on Audit 2023 Annual Audit Report.

Sayaw-protesta sa kababayen-an. Anaa sa 1,000 ka kababayen-ang mamumuo sa Southern Tagalog ang nagtapok sa Laguna aron ilunsad ang sayaw-protesta nga kabahin sa kalihukang One Billion Rising niadtong Marso 2. Gipasiugdahan sa Women Workers United (WWU) ang aktibidad nga nanawagan alang sa pagtapos sa kabangis sa mga pabrika, pagpataas sa suhulan sa makabuhi nga ang-ang, regular ug disenteng trabaho, akses sa serbisyo publiko ug katungod sa mga mamumuong mag-unyon.

30 ka tuig sa Philippine Mining Act. Nagprotesta sa tiilan sa Mendiola sa Maynila ang mga grupong para sa kinaiyahan ilalum sa Kalikasan PNE ug uban pang mga progresibong grupo aron ipanawagan ang pagbasura sa Philippine Mining Act of 1995 sa ika-30 ka tuig niini niadtong Marso 3. Dala sa mga nagprotesta ang usa ka mapa sa Pilipinas nga nagpakita kung asa ang pinakadakung minahan sa nasud ug ang mga dinastiya sa pulitika nga nanang-iya niini.

Ato ang 15-kilometro. Nagkahiusa ang kapin 100 ka mangingisda, akademiko, mga estudyante ug tawong-simbahan sa Iloilo sa pagtukod sa alyansang Aton ang Kinse Kilometro niadtong Marso 3 aron panalipdan ang katungod sa gagmayng mangingisda sa 15-kilometrong municipal water. Mitambong sa panagtapok ang mga myembro sa Pamalakaya gikan sa Panay.

Sibilyang mag-uuma, gipatay sa 82nd IB sa Capiz sa pekeng engkwentro

GIPUSIL PATAY SA mga tropa sa 82nd IB sa Barangay Minan, Tapaz, Capiz niadtong Pebrero 26 ang mag-uumang si Peter Agudes, naila usab nga "Tito." Duha pa niyang kaubanan ang nasamdan. Ginapagawas sa Armed Forces of the Philippines (AFP) nga napatay si Agudes sa armadong engkwentro tali sa mga sundalo ug sa Bagong Hukbong Bayan (BHB).

Hugot nga gipanghimakak ni Perla Agudes, asawa sa biktima, nga mga Pulang manggugubat ang tulo. Hustisya ug patas nga imbestigasyon ang panawagan sa pamilya. Nagpuyo ang pamilyang Agudes sa Sityo Taroytoy, Barangay Manica, Libacao, Aklan. Nailo ni Peter ang iyang tulo ka anak nga edad 10, 13 ug 16 anyos.

Masaker. Walang kaluoy nga gimasaker sa mga sundalo sa 26th IB ang magtiayong Toto ug Toni Gomansil ug ilang anak nga si Celine Gomansil sa Dayuman River, Barangay San Vicente, Esperanza, Agusan Del Sur niadtong Disyembre 15, 2024. Pipila ka bulan human ang makalilisang nga krimen, wala pa gihapoy hustisya ug napanubag sa masaker.

Ayha ang krimen, nananghid pa ang pamilya Gomansil sa mga sundalong nakadeploy sa duul nga detatsment aron magtrabaho sa ilang umahan. Bisan og nananghid na, gisundan pa gihapon sila sa mga sundalo ug gigapos ang magtiayong Toto ug Toni. Gipailalum sila sa grabeng interogasyon ayha giluba ug gipatay. Si Celine, gipusil usab sa mga sundalo dihang misulay siya pag-ikyas. Giakusahan silang nakigkontak sa BHB ug rebolusyonaryong kalihukan sa prubinsya.

Terorismo sa kahanginan. Troma ug kahadlok ang dala sa istraping sa mga helikopter sa militar sa mga barangay sa La Paz, Agusan del Sur ug Cabanglasan, Bukidnon niadtong Marso 4. Sa rason nga suporta kini sa pag-atake sa AFP batok sa hukbong bayan, paturagas nga namusil ang mga helikopter nga nakaapekto sa mga sibilyan. Nagpadala usab ang mga sundalo og FA50 *fighter jets* nga adunay kargang 250-lb o 500-lb nga mga bomba nga gamiton unta apan napaatras dihang nawala ang usa sa tulo ka *jet fighter*.

Gikan sa panid 4

duso ang mga programang nagagamit og mga mabulakong pulong sama sa “inclusion,” “safe spaces,” ug “peace zones alang sa mga bata.” Laraw sa maong mga “adbokasiya” nga palubugon ang hisgutanan sa nasudnong pagpangdaugdaug ug maki-hut-ong nga pagpahimulos isip ugat sa nasinating pagpangdaugdaug sa mga kababayen-an, ilayo sila sa rebolusyonaryong dalan sa kausaban ug dad-on sila sa dalan sa repormismo, ligalismo ug NGOismo.

Atubangan niini, kinahanglang mas ipakita sa lapad nga masa sa kababayen-an nga ang ilang paglingkawas gikan sa lain-laing porma sa pagpangdaugdaug makab-ot lamang sa natad sa armadong pakigbisog. Sa milabayng pipila ka dekada, gibaktas sa kababayen-ang Pilipino ang dalan sa armadong rebolusyon, ug mitampo og kahibalo ug kinabuhi isip mga Pulang manggugubat ug kumander sa Bagong Hukbong Bayan ug mga lider ug kadre sa Partido.

Sama nilang Lydia, Tess, Rosario ug Kris, nagpaabot ang lapad nga han-ay sa kababayen-an nga angkunon ang ilang lugar sa rebolusyon. Labing kritikal karon sa kababayen-an, ilabina sa kababayen-ang anakpawis, ang magpursige sa pagpukaw, pag-organisa ug pakigbisog. Kinahanglang hugot nga huptan ang mga prinsipyo sa rebolusyonaryong kalihukang kababayen-an ug ikawaykaway ang bandera sa nasudnon-demokratikong kalihukan. AB

Pagpakusog sa kalihukan sa mga migranteng Pilipino

Nagtapok bag-o lang ang mga myembro sa Compatriots aron ipahigayon ang makasaysayanong kumperensya sa kalihukan sa migranteng Pilipino. Girepresentahan sa rebolusyonaryong organisasyong Compatriots ang espesyal nga sektor sa mga migranteng Pilipino sa National Democratic Front of the Philippines.

Sa gambalay sa kalihukang pagtul-id, gipalig-on sa Compatriots ang tahas niining organisahon ug palihukon ang mga migranteng Pilipino alang sa nasudnon-demokratikong rebolusyon, asamang dapit sila sa kalibutan. Mikabat sa 15 milyon ang migranteng Pilipino, lakip ang minilyong temporaryong mamumuo sa ubos nga klase sa mga trabaho. Gikan 2023, mikabat sa halos 10,000 ka Pilipino ang adlaw-adlaw nga nagaabrod tungod sa kanihit sa lokal nga trabaho, kawad-on o walay igong kita ug labing ubos nga suhulan, pagpangilog og yuta ug panginabuhian. Pinaagi sa palisiya sa pag-eksport sa pamuo, gisakripisyo sila sa reaksyunaryong estado aron pahupayon ang krisis sa empleyo sa nasud. Ginahuthutan sila og milyunmilyon sa porma sa mga singil sa batakang serbisyo nga wala nila natagamtam.

Sa langyawng mga nasud, giantus nila ang pagpangabuso, paglapas sa ilang mga katungod sa pamuo, rasismo o diskriminasyon sa kaliwat, kabangis ug taas kaayong gasto sa migrasyon. Wala silay mga proteksyon, ilabina ang kababayenang mamumuo nga anaa sa mga trabahong pinakabulnerable sa abuso ug krimen.

Gitun-an sa Compatriots ang pagsumada sa kapin upat ka dekadang rebolusyonaryong gimbuhaton sa han-ay sa mga migrante ug mikutlo og mga pagtulun-an sa abundang kasinatian gikan dinhi. Gibalik-tun-an niini ang mga leksyon sa una ug ikaduhang bantugang kalihukang pagtul-id aron ipwesto ang panawagan sa kasamtangang kalihukang pagtul-id batok sa suhetibismo, konserbatismo, ultrademokrasya ug burukratismo.

Gitun-an usab sa kumperensya ang mga katilingbanon ug makihutong nga pagtuki (SICA o *social investigation and class analysis*) sa giandam sa mga komite niini sa lainlaing nasud ug kontinente. Gamit kini, natubag ug natin-aw sa Compatriots ang hinanaling mga pangutana mahitungod sa sektor ug natakda ang mga palisiya sa pagpalapad ug pag-organisa.

Aron iasdang ang interes sa mga migranteng Pilipino, gihatagag duut sa Compatriots ang panginahanglang tukuron ang mga organisasyon sa ilang han-ay aron iasdang ang ilang mga demokratikong katungod, lakip ang katungod sa trabaho ug mga katilingbanong proteksyon sa mga nasud nga gitrabahuan. Gisiguro usab niini ang pag-organisa sa tago nga mga organisasyong masa nga magsilbing kaabag sa Partido sa pagpangulo sa kalihukang migrante, pagpakusog sa kalihukan sa migranteng mamumuong Pilipino ug lapad nga multisektoral nga patriyotikong kalihukang masa sa mga Pilipino sa lain-laing nasud. Ginalantaw sa Compatriots nga sa pagkusog sa maong mga kalihukan, modaku pa ang matampo niini sa anti-imperyalistang pakig-inigsuunay, ingonman sa pagpaasdang sa internasyunal nga proletaryadong rebolusyon.

Hugot nga nakasumpay sa kahimtang sa mga migrante ang isyung giatubang sa katawhan sa Pilipinas, sama sa ubos nga suhulan sa mga mamumuo ug kawalay yuta, kadunot sa mga burukrata-kapitalistang naghari sa estado ug pagdomina sa imperyalismong US sa katilingbang Pilipino. Kung papilion, mas gustuhon nilang magpabilin sa nasud uban ang ilang mga mahal sa kinabuhi. Samtang anaa sa ubang nasud, pinakapangandoy nilang makauli sa yutang natawhan.

Isip mga Pilipino, ginaila ang mga migrante isip kabahin sa nasudnong kalihukang malingkawasnon. Ang solusyon sa ilang migrasyon mao ang pagpasdang sa nasudnon demokratikong rebolusyon. Hagit sa Compatriots ang pagpakusog sa kalihukan batok sa mapahimuslanon ug madaugdaugong papet nga reakyunaryong estado sa Pilipinas ug pagpalapad sa suporta sa malungtarong gubat sa katawhan taliwala sa nagkagrabeng pasismo sa kalibutan.

Ginalantaw sa Partido ug sa katawhang Pilipino ang dinaghang pag-uli sa mga migrante aron mosalmot sa rebolusyonaryong kalihukan sa Pilipinas, ilabina sa natad sa armadong pakigbisog, alang sa pagpanday sa katilingbang tinuod nga kawasnon, demokratiko ug mauswagon. AB

Huptan ang mga leksyon sa panag-alsang EDSA

Sa okasyon sa ika-39 anibersaryo sa panag-alsang EDSA, nagpahinumdum ang National Democratic Front of the Philippines sa mahinungdanong leksyon niini ug sa panginahanglang iabante ang mga nakab-ot niini pinaagi sa pagpaasdang sa nasudnon-demokratikong rebolusyon.

Giila ni Elias Dipasupil, kinatibuk-ang kalihim sa NDFP, ang talagsaong papel sa panag-alsang EDSA sa kasaysayan sa katawhang Pilipino. Gihiusa niini ang lain-laing grupo, gikan sa sinsero hangtud sa may kaugalingong adyenda, aron palagputon ang usa ka diktador. Ang malukpanon ug malangkubong mga pwersa ang naghatag dinhi og lapad ug kusog, mao usab ang hinungdan kung nganong nahimong bulnerable ang resulta sa panag-alsa sa distorsyon ug kooptasyon.

Human ang halos upat ka dekada, nagpabiling lubog sa kalisud ang nasud, giharian sa mga burukratang kapitalista ug ilang imperyalistang amo. Nakabalik na sa Malacañang ang pamilyang Marcos ug nagpatigbabaw sa gahum. Niining milabayng duha ka tuig lamang, siyam ka kaso kalabot sa kinawat nilang bahandi ang napabasura sa Sandiganbayan. Nadugangan na usab ang ilang nahakop gikan sa pondo sa katawhan sa porma sa *intelligence and confidential funds, unprogrammed funds,* Maharlika Investment Fund ug daghan pang susamang daluyan sa korapsyon.

Ingonman, nagpabiling mahinungdanon ang panag-alsang EDSA ug mga leksyon niini sa pagbatok sa tiranya. Importanteng pahinumdum ang panag-alsa sa panginahanglan sa makugihon ug pursigidong pagpukaw ug pag-organisa. Wala napalagpot ang diktador sa tulo ka adlaw lamang niadtong 1986. Sa 14 ka tuig ayha niini, gipundar sa kasyudaran ang mga tago nga organisasyon hangtud nakaya sa katawhan nga maglunsad og labing dakung dayag nga protesta aron bungkagon ang teroristang kabangis. Sa kabanikanhan, gilunsad sa Bagong Hukbong Bayan ang armadong pagsukol aron suklan ang grabeng militarisasyon, inubanan sa mga pakigbisog sa mag-uuma aron iasdang ang ilang ginapangayong tinuod nga reporma sa yuta.

Labaw sa tanan, mahinungdanong pagtulun-an ang panginahanglang iabante ang kasinatian sa panag-alsang EDSA batok sa tiranya hangtud makab-ot ang rebolusyonaryong kausaban ug pagtukod sa usa ka tinuod nga demokratikong gubyerno sa katawhan nga gipangandoy sa katawhan.

Pagpraktika sa diwa sa EDSA

Niadtong Pebrero 25, sa mismong anibersaryo sa panag-alsang EDSA, nagtapok ang 10,000 sa tiilan sa Our Lady of EDSA shrine sa Mandaluyong City sa Metro Manila. Nagtapok ang pwersa sa Tama Na Alliance, Bagong Alyansang Makabayan, One Taft Alliance, Duterte Panagutin Network, estudyante, mamumuo, tawong simbahan ug daghan pang uban.

Nagkahiusa sila aron hugot nga ipaabot sa rehimeng Marcos ang ilang panawagan batok sa korapsyon ug impunidad. Ingonman, gipanawagan nila ang hinanaling pagpalagpot kang Sara Duterte, ang bise-presidente ni Ferdinand Marcos Jr.

Adunay susamang mga protesta sa syudad sa Baguio, Tuguegarao, Naga, Bacolod, Iloilo, Roxas, Capiz, Cebu ug Davao nga gisalmutan sa mga myembro sa lokal nga organisasyon ilalum sa Bayan ug progresibong partido sama sa Bayan Muna ug Kabataan Partylist.

Kapin 70 ka eskwelahan ang nagdeklara og walay klase aron hatagag higayon ang mga estudyante, magtutudlo ug mga akademiko nga mosalmot sa lain-laing aktibidad sa pagdumdum sa panag-alsa.

Sa Metro Manila, gatusan ka estudyante ang nag-*walk-out* sa ilang mga klase, lakip ang mga estudyante sa Polytechnic University of the Philippines.

Nag-*walk-out* usab ang mga estudyante sa UP-Los Baños ug Cavite State University, samtang adunay panagtapok sulod sa Southern Luzon State University sa Lucban, Quezon ug Bulacan State University. Sa Visayas, adunay *walk-out* sa UP-Tacloban ug naglunsad og protesta sa University of Eastern Philippines sa Catarman, Samar.

Sa Mindanao, adunay panagtapok sulod sa kampus sa Ateneo de Davao University, Ateneo de Zamboanga University ug Xavier University sa Cagayan de Oro City. AB

SA MUBONG PAGKASULTI

60 mining permit

nga adunay 188,199.45 ektaryang yuta sa Northern Luzon ang gihatag sa estado sa lain-laing kumpanya sa mina sukad nga gibalaod ang magun-ubong **Philippine Mining Act of 1995.**

₱29/adlaw

ang baryang dugang sa suhulan nga giaprubahan sa *wage board* sa Davao Region niadtong Pebrero 17, nga nagtaas sa minimun nga suhulan ngadto sa ₱505–₱510/adlaw, wala pay katunga sa ₱1,190 makabuhi nga suhulan sa rehiyon niadtong Enero.

₱4/kilo

ang presyo sa palit sa **kamatis** sa **Nueva Ecija** niadtong Pebrero nga gikabangkrap sa mga mag-uuma ug labaw nga naglubong kanila sa utang.

16%

lamang sa kinatibuk-ang kantidad nga nahuthot gikan sa pagmina ang napadulong sa estado sa porma sa buwis ug *shares.*

25

sa **755 ka detenidong pulitikal** mga unyonista ug organisador sa mga mamumuo. Gipasakahan sila og hinimu-himong mga kaso ug gipriso tungod sa ilang pagpanalipud sa mga katungod sa pamauo.

Gikan sa: Free Our Unionist Network

₱4.42 B

ang igahin nga puhunan gikan sa **Maharlika Investment Fund** sa Makilala Mining Company, usa ka kumpanyang may magun-ubong operasyon sa Kalinga.

100,000

nagrali sa South Korea niadtong Marso 1 aron iduso ang *impeachment* sa presidente sa nasud nga si Yoon Seuk Yul ug alang sa reunipikasyon sa duha ka Korea (North ug South). Ang Marso 1 mao ang pagdumdum sa makinasudnong kalihukan sa katawhang Koreano batok sa okupasyon sa Japan.

50%-60%

sa **diskwento sa pamasahe** sa mga estudyante, *senior citizen* ug mga adunay kabilinggan ang gipaabaga sa mga drayber sa Grab ug uban pang susama nga kumpanya sa transportasyon. Dakung kibhang kini sa gamay nang kita sa mga drayber.

Gikan sa: Malayang TNVS Movement

Kolektibong pagbabag sa nagataas nga matrikula sa kolehiyo

Kolektibong mibarog ang daghang konseho sa estudyante, mga publikasyon ug organisasyon gikan sa lain-laing pribadong kolehiyo ug unibersidad batok sa planong pagtaas sa singil sa matrikula ug uban pang mga balayrunon (Tuition and Other Fees Increase o TOFI) alang sa tuig 2025-2026. Sa ulahing rekord sa National Union of Students of the Philippines (NUSP), miabot sa 2% hangtud 10% ang tantos sa sugyot nga pagtaas sa singil sa mga unibersidad alang sa mosunod nga akademikong tuig.

Sa matag Pebrero sa kada tuig, nagadawat ang Commission on Higher Education (CHEd) og mga petisyon alang sa sugyot nga TOFI. Ang maong "katungod" para magtaas og singil subay sa CHEd Memorandum Order No. 03 Series of 2012. Kabahin niini ang paghimo og "konsultasyon" sa mga estudyante aron mapatin-aw ang tumong sa TOFI.

Ingonman, mini ang maong mga konsultasyon, subay sa kasinatian sa mga konseho ug estudyante. Sa lingtunganay, ginagamit kini aron papaspason ang TOFI. Sa laing mga higayon, direktang gibalewala sa administrasyon bisan ang gitakdang proseso sa CHEd.

Sagad nga ginahimong rason sa pagtaas sa matrikula ang pagmahal sa mga palaliton, pagsaka sa sweldo sa mga magtutudlo ug ubang empleyado ug pagpalambo sa mga pasilidad ug serbisyo. Matud sa NUSP, karaan na ang maong rason ug tin-aw nga ang pagtaas sa matrikula ug ubang singil alang sa pagpadaku sa kita. Sa miagi, walay nausab sa mga pasilidad, kahimtang sa mga magtutudlo ug empleyado sa mga unibersidad.

Makatarunganong pagbabag

Anaa sa abereyds nga ₱130,000 ang gikinahanglan kada tuig aron makapaeskwela og usa ka estudyante sa kolehiyo. Dili paigo bisan igahin dinhi ang tibuok tuig nga kita (₱120,000) sa ordinaryong mamumuo nga nagadawat sa minimum nga suhulan. Adunay mga tansya nga mikabat sa ₱2 milyon ang kinahanglang gastuhon aron makahuman sa usa ka 4-ka-tuig nga kurso sa kolehiyo sa mayor nga mga unibersidad sa nasud.

2025-2026

UBAN PANG MGA ESKWELAHANG MAGTAAS OG TWISYON

2% MAPÚA UNIVERSITY

5-6.25%

University of Saint La Salle (Bacolod City)
De La Salle Araneta University
Saint Louis University (Baguio City)

3-4.5%

Centro Escolar University (Makati at Manila)
National Teachers' College
Columban College (Olongapo City)
Philippine Women's University
Ateneo de Naga University
Ateneo de Davao University
Ateneo de Zamboanga
Xavier University-Ateneo de Cagayan

7-10%

Saint Paul University Quezon City, Colegio de San Juan de Letran,
University of the Cordilleras

Atubangan sa labaw pang pagmahal sa presyo sa batakang mga palaliton, makatarunganong suklan sa mga estudyante ang dugang nga matrikula. Sa milabayng mga bulan, naglunsad sila og mga porum, tigum, rali ug uban pang tipo sa aktibidad aron ipadayag ang pagsupak dinhi.

Adunay mga protesta sa University of the East (5% TOFI), De La Salle University (3%), University of Santo Tomas, Ateneo de Manila University (6%), Adamson University (5%) ug uban pang mga unibersidad sa Metro Manila.

Sa Saint Louis University sa Baguio City nga unang gisugyot ang 9% nga usbaw, naduso sa protesta sa mga estudyante nga paubsan kini ngadto sa 6.25%. "Usa ka kadaugan ang pagpaubos sa TOFI, apan ang 6.25% nagpabiling paantus sa liboan ka bag-ong [estudyante]. Atong ipadayon ang pagbatok," matud sa grupong Walang Iwanan Louisian Network. Sa Holy Angel University sa Pampanga, naghulga ang 3.5% pagsaka. Sa sarbey sa mantalaang The Angelite, tulo sa matag upat ka estudyante ang dili uyon sa unsamang TOFI alang sa mosunod nga tuig, ug kapin 60% ang adunay posibilidad nga moundang sa pagtungha tungod sa TOFI. Pang-ikatulo na ang maong dugang singil sulod sa tulo ka tuig.

Padayon pa ang konsultasyon sa NUSP sa mga konseho sa estudyante sa mga unibersidad nga adunay planong pagtaas sa matrikula. Ginapakusog nila ang panaghiusa sa mga konseho ug estudyante sa tibuok nasud aron labaw pang pakusgon ang pagbatok sa pagsaka sa matrikula ug uban pang mga balayrunon. Ginapapanubag nila ang CHEd ug rehimeng Marcos sa pagpabor niini sa pribadong negosyo nga labaw pang moganansya sa kaalautan sa mga kabatan-unang Pilipino ug ilang edukasyon. AB

Fact-finding mission sa Mindoro

Pagbarog alang sa masang Mindoreño

Maisugong giatubang sa lain-laing mga grupo, lakip ang Karapatan-Southern Tagalog, ang dayag nga pagpamig-ot ug kabangis militar sa 203rd IBde aron malunsad ang usa ka *fact-finding mission* (FFM) sa isla sa Mindoro niadtong Pebrero 23 hangtud Marso 1.

Laraw sa tim nga sutaon ang kahimtang sa masang Mangyan ug mag-uuma nga gigawong sa militarisasyon ug teroristang paghari sa militar. Dili moubos sa 10 ka batalyong pangkombat sa militar ang nakadeploy sa Mindoro alang sa kampanyang "kontra-insurhensiya." Sa ilang imbestigasyon, narekord nila ang klase-klaseng paglapas sa militar sa internasyunal nga makitawhanong balaod, nga nagahatag-proteksyon sa mga sibilyan sa mga lugar kung asa adunay armadong panagbangi.

Partikular nga giadtuan sa tim ang lungsod sa Pola, Bulalacao ug Mansalay sa Oriental Mindoro kung asa nataho ang serye sa mga paglapas sa tawhanong katungod sa mga engkwentro sa 203rd IBde sa Bagong Hukbong Bayan (BHB)-Mindoro niadtong Pebrero. Pag-abot pa lang sa tim sa isla, gipahamtang na ang dili deklaradong balaod militar sa mga barangay.

Sa Pola, giharang ug wala gitugutan ang tim nga makasulod sa tulo ka gibulabog nga mga barangay. Gipagawas ang mga upisyal nga anaa sa maayong kahimtang ang komunidad. Apan sa pakighinabi sa mga residente, nasuta sa tim ang kahadlok nga gibunga ngadto sa mga residente sa gihimong istraping sa militar human ang 3-ka-oras nga pinusilay. Tungod dinhi, natukmod silang magbakwit. Usa ka inahan ug iyang 3-ka-bulang anak ang hilabihang natroma.

Human ang insidente, gitigum sa militar ang mga upisyal sa barangay aron ipatuman ang lockdown sa mga komunidad. Nagpahamtang sila og *curfew* ug pagrekisa, ug gihulgang kasuhan ang kinsamang dili mosunod sa mando.

Gihimong baraks sa mga sundalo ang eskwelahan sa komunidad ug nagtukod og mga tsekpoynt. Adunay mga maglulubi nga iligal nga giaresto ug giakusahang mga Pulang manggugubat. Napugos ang mga sundalo nga buhian sila human mapamatud-ang mga residente sila sa lugar. Daku ang nalugi sa mga mangooprasay tungod kay gibawalan o nahadlok silang mag-adto sa uma. Kini taliwala nga taas ang palit sa kopras. Bisan ang mga resort gibawalang modawat og turista. Samtang, usa ka semana nga walay klase ang mga eskwelahan sa duha ka barangay.

Reklamo sa mga residente, sa pipila ka adlaw nga restriksyon sa mga sundalo wala silay nadawat nga unsamang kumpensasyon o hinabang gikan sa estado.

Susamang sitwasyon usab ang nasuta sa tim sa duha ka barangay sa Bulalacao. Dungan sa pakighinabi sa mga residente, nanghatag sila og mga polyeto nga naghisgot sa kahimtang sa tawhanong katungod sa isla sa Mindoro.

Naglunsad ang tim og Basic Human Rights Orientation sa mga katutubong Mangyan-Hanunuo aron ipahibalo ang ilang mga batakang katungod ug mapanalipdan ang ilang kaugalingon sa panahon sa pagpanghasi sa militar.

Sa Mansalay, gihinabi sa tim ang mga residente sa usa sa mga apektadong barangay. Ayha mibiya sa isla, nagpahigayon ang tim og *candle lighting* ug paghalad og pag-ampo sa usa ka simbahan sa Calapan.

Atol sa FFM, giharas ug gihasmagan sa duha ka ahente sa paniktik sa militar ang tulo ka myembro sa tim samtang nagpahulay. Giwakli sa braso ang usa samtang gibahaan ang duha ug nagsulay pang batuon sa duha ka ahente ang tim. Sa tibuok panahon, walay hunong ang pagpaniktik kanila sa mga ahente sa militar.

Atubangan sa maong mga pagsulay, malampuson nga nakareport ang FFM sa publiko sa resulta sa ilang imbestigasyon niadtong Marso 5 sa Quezon City. Saad sa tim, mobalik sila sa isla sa Mindoro sa mosunod pang mga higayon aron padayon nga panalipdan ang katungod sa masang Mindoreño.

Sa adlaw mismo sa ilang pagbiya niadtong Marso 1, nataho ang lain na usab nga serye sa *aerial strafing* ug pagpamomba sa 203rd IBde sa Mansalay, Oriental Mindoro. Sa taho sa mga residente, duha ka hugna nga nagpaulan og bala ang duha ka helikopter nga Blackhawk sa tulo ka magkasikbit nga sityo sa Barangay Panaytayan. Nagbunga kini sa bag-o na usab nga kalisang sa mga sibilyan. Gipanghimakak sa lokal nga yunit sa Bagong Hukbong Bayan nga adunay naigong yunit sa lugar diin nagpaulan og bala. AB

